

syn til karakteren af det engagement, der lægges for dagen, når det drejer sig om ligestillings-spørgsmålet. Det erfarede vi jo også af debatten i Beijing, og alene det, at man kan identificere modstanden mod de synspunkter, der er bred enighed om her i landet og her i salen, gør, at den slags konferencer og de opgaver, der er knyttet til dem, er meningsfulde.

Fru Helle Degn var også inde på kvinde-spørgsmål og ligestillings-spørgsmål i OSCE-sammenhæng og nævnte bl.a., at regeringen skulle arbejde for NGO-aktivitet som noget, der skulle organiseres. Jeg synes ikke, det vil være korrekt at love det. NGO'erne står for deres eget – det er derfor, de hedder sådan – og NGO-Forum ved det sociale topmøde i København og ved konferencen i Peking var også noget, disse organisationer selv var ansvarlige for og selv skal vedblive at være ansvarlige for. Vi skal passe på med hensyn til at forholde os til NGO-verdenen. Statens politik er vi jo alle med i, og nogle af os er folkevalgte, men vi skal passe på ikke at påtage os et utilbørligt ansvar for det, der foregår af sig selv i samfundet, og jeg tror, begge parter kan hente værdi og autenticitet i arbejdet ved at være bevidst om det.

Men når vi i øvrigt kommer til ligestillings-spørgsmålet i OSCE, mener jeg, fru Helle Degn har ret i, at det er noget relevant, som vi bør gøre noget ved. Danmark var jo initiativtager til, at slutdokumentet fra konferencen om den menneskelige dimension i Moskva i 1991 kom til at indeholde bestemmelser om kvindernes rettigheder, og jeg mener også, man må sige, at hele det menneskelige perspektiv i det, der er ideen med OSCE, ville være invalideret fra starten, hvis ikke spørgsmålet om ligestilling fik en plads i dokumenterne.

Vi har også prøvet, især sammen med Tyskland og Grækenland, at skabe tilslutning til, at man i organisationens navn som sådan skulle afholde et seminar om kvinders rettigheder. Men det har der ikke kunnet skabes tilslutning til endnu. Der er jo en konsensusregel, men det ændrer jo ikke ved, at det er meningsfuldt at presse på, og det vil vi selvfølgelig fortsætte med.

Til fru Hanne Severinsen vil jeg sige, at jeg bemærkede med interesse formuleringen om, at vore idealer om, hvordan man behandler hinanden inden for hjemmets fire vægge, også skal have en rolle i politik, og at basale menneskerettigheder må gå forud for misforstået tolerance over for andre skikke. Jeg synes, det er kloge

formuleringer, og jeg synes også, det mere principielt er interessant at få en tilkendegivelse med det indhold fra en Venstrepolitiker. Det siger jo lidt om, at midt i den diskussion, der på mange måder ellers kan være – for at sige det skarpt – om samfundets ret til at være med i opdragelsen af børnene eller prægningen af normer osv., er der altså en fælles opfattelse af, at privatlivets ufred, om man vil, kommer samfundet ved, når vi angriber problemet med denne sag som indfaldsvinkel.

Jeg mener, det er godt at have det synspunkt registreret i debatten, og jeg er sikker på, at der er meget bred tilslutning til fru Hanne Severinss betragtninger. Det handler jo om, at vi har et medansvar, og man kan også sige, at hele ligestillingsdiskussionen drejer sig om en politisering af noget, som nogle sniger sig til at tro tilhører privatlivet. Det er også min kommentar til fru Annette Just. Jeg mener, der ligger en risiko for en indsnævring, dvs. privatisering i et andet af dette ords betydninger, af hele denne problemstilling, hvis man stiller sig tilfreds med at angribe den på det grundlag, fru Annette Just gav udtryk for.

Fru Hanne Severinsen sagde også noget om, at disse bestræbelser på at lave kønsspecifikke konsekvensanalyser osv. godt kan gå hen og blive noget rent mekanisk. Det er selvfølgelig rigtigt, og hvis man tegner hele billedet af alt, hvad vi laver, og forestiller sig en kønsspecifik konsekvensanalyse af anlægsarbejdet ved Kastrup Lufthavn, er det en krævende opgave – bevar mig vel! Men det ændrer alligevel ikke ved, at jeg vil sige, at uanset hvad vi gør i Danmark – hvis virksomhed jo på mange måder ligner det danske samfunds med en kæmpestor spredning af aktivitetsformer – er det alligevel en meningsfuld provokation for at få gennemtænkt med klarhed og dybde, hvad det betyder for kvinderne. Hvis ikke der spørges, får vi ikke en fortsat prægning, og vi får heller ikke holdt i erindring, at vi skal se på de spørgsmål i praksis. Derfor er jeg og regeringen selvfølgelig også enige i, at mainstreaming, eller hvad vi nu kan finde ud af at kalde det på dansk, er en god inspiration og et godt krav, selv om det selvfølgelig her og dér kan virke mekanisk, hvis det bliver ført ud i visse excesser.

Det gælder også for arbejdet med udviklingsbistanden, at vi skal passe på ikke at skrive os ud af forpligtelserne. Det har jeg tidligere kommenteret ved forskellige lejligheder, og jeg skal være den første til at medgive, at det nemt kan